Ч. 227 (11.478). Львів, четвер 11. жовтня 1928. Państwowa opłata zaryczałtowana. Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Успокоєння — чи на довго?

Львів, 10. жовтня 1928.

Закордонні дипльомати, що перебувають в урядовому характері у Відні, незвичайно вдоволені, що небезпечна внутрішня кріза, яка нависла була над Австрією, щасливо зліквідована, що оба величезні зїзди у Вінер Найштадті пройшли спокійно. Ще більше вдоволені всі відповідальні державні мужі й політики Австрії, а з ними й загал австрійського населення. Державний канцлер пралат о. Зайпель збирає з усіх сторін ґратуляції за свої розумні й доцільні зарядження в дні 7. ц. м., за свій дипльоматичний хист.

Велика небезпека, що грозила Австрії новим кровопролиттям, а з тим і домашньою війною, проминула щасливо. Важке, майже безнадійне положення, спричинене партійною заїлістю й екслюзивністю двох великих політичних таборів австрійської республики, що висіло над нею неначе змора, уступило місця спокійній розвазі і мирному суперництву обох непримиримих груп. Затріюмфувала кінець-кінців таки розвага, розбурхані пристрасти успокоїлися і все повернуло до попереднього мирного стану.

Львину частину в опануванні небезпечного положення і в його ліквідації має заслужений державний канцлер Австрії о. Зайпель, що вже нераз ратував свою державу перед більшими й меншими крізами як політичного, так і господарського характеру. Він — справді муж Провидіння Австрії, він один має такий авторитет в християнсько-суспільному таборі, що держить його ціпко в руках і не допускає в його рядах до ніякого розкладу, він один має силу протиставитися авторитетно соціялдемократичній акції, яка обдумано й послідовно змагає до опанування Австрії. Не диво, що соціялдемократи ненавидять його з щирої душі, але всеж таки мусіли й цим разом йому підчинитися і приняти зачеркнену ним границю впливів і змагань у Вінер Найштадті за свою.

Обєктивно слід ствердити, що й відповідальні соціялдемократичні керманичі, в побоюванні за непевне завтра, завернули ще вчас з дороги і причинилися й від себе до спокійного ходу недільних манифестацій. Правда, лівиця соціялдемократичної партії, що не богато ріжниться від комуністів, намагалася разом з останніми довести конче до збройної сутички з „гаймверівцями" й остаточно з ними розрахуватися. Наслідки такого розрахунку могли бути дуже ріжні — до проголошення Австрії соціялістичною республикою включно. До цього, як знаємо, не дійшло, бо по одній і другій стороні переважав авторітет зрівноважених і відповідальних за долю Австрії людей. Впливи комуністів і комунізуючих соціялдемократів показалися ще за слабі.

Одначе це не значить, що Австрія вже успокоїлася раз на все, що там не може прийти до домашньої війни. Навпаки: ціла історія з Вінер Найштадтом є саме найкращим доказом на те, що там кипить постійно, що уми австрійського населення далеко не успокоєні, що там кожної хвилі може прийти до вибуху. Причин до того є і буде аж надто багато. Коли поминути політичний бік справи (передовсім живе в усіх кругах населення змагання до злуки з матірним німецьким пнем), причину до заворушень може дати кожної хвилі важка господарська й фінансова ситуація Австрії, тимбільше, що комуністи і комунізуючі елементи справи там зовсім не засипляють. До того непевне положення Австрії як держави з міжнародньої точки погляду і вічна спекуляція ріжних чинників на тему її долі на протязі цілих останніх десятьох років не причиняються зовсім до стабілізації відносин, а вказують радше на її провізоричний характер.

Недільні демонстрації у Вінер Найштадті, що покінчилися без проливу крови, без одного вистрілу, положення в австрійській республиці по правді тільки загострили. Нема сумніву, що вага тих демонстрацій мала величезне, просто міжнароднє значіння, але й нема сумніву, що при найближчій нагоді подібні демонстрації можуть покінчитися зовсім інакше, як цим разом. Таким чином демонстрації у Вінер Найштадті є поважне мементо й осторога на найближчу будуччину — на адресу відповідальних політиків цілої Европи.

Проблєма роззброєння.

II

Реальні мотиви, котрі заставляють уряди істнуючих держав дуже серіозно ставитися до справи загального роззброєння, є вельми складні й ріжноманітні. Минула світова війна зі всіми своїми **страхіттями** немов старий ревматизм сидить ще в кістках загалу культурного світа й „публична опінія" ні одної з держав не є тепер за війною. А з тією опінією кожний уряд мусить рахуватися. Тому тепер всі міністри немов солові виводять солодкі трелі про такі приємні речі як: вічний мир, загальне роззброєння і т. п. Вандервельде цілком слушно зазначив у своїй великій промові на конгресі, що пацифізм відповідальних сучасних міністрів (до Муссолінія включно) росте в застрашаючий спосіб. Комітет мирової нагороди Нобля в роспуці. Не відомо: кому признати цю нагороду? Бо є надмір кандидатів. Від Келльоґа почавши — на... Вальдемарасі кінчаючи.

Але не тільки міністри закордонних справ істнуючих держав сьогодні здебільшого пацифісти. Вони є ними, так сказатиб, все та всюди. Не меншими пацифістами від них є теж **міністри фінансів**. І тут ми вже ближче підходимо до цих реальних мотивів, котрі спонукують уряди до серіозної застанови над справою загального роззброєння. Побіжний огляд державних бюджетів головних европейських держав дає нам ось яку картину: На гармати й воєнні ціли припадають в процентах такі цифри — в Польщі 35 проц., Югославії 29 проц., Італії 24 проц., Франції 18 проц., Чехословаччині 17 проц., СРСР 14 і пів проц., Румунії 14 проц., Англії 5 проц., Німеччині 5 проц. В сумі це дає глобальну цифру около 5 міліярдів дол. річно, котрі йдуть на ціли підготовки війни й удержання армій. Тому велике, хочби й частинне розвязання питання про загальне роззброєння, вже дуже сильно далосьби відчути на обмеженні непосильного мілітаристичного тягару, який до землі придавлює господарський організм сучасного культурного світу.

З формального боку, й рівняючи з передвоєнними часами, ми ніби маємо певну поправу в мілітарній ділянці. До війни було в Европі під зброєю майже 5 міліонів людей, а тепер є їх тільки 3 і пів міліона. Але не забуваймо, що так є тільки тому, бо **примусово** роззброєно побіджені центральні держави (Німеччину, Австрію, Угорщину, Болгарію та сперш Туреччину). Всеж таки в Европі лишилися міліони людей, котрі пройшли страшну й довголітню школу війни на фронті й сьогодня в **одну мить** можуть створити зі себе сотні прекрасних дивізій. До війни так не було. І крім звичайних армій всюди потворено т. зв. **другі армії**. Всюди є маси пів-військових та пів-спортових організацій (стшельци, фашистівські міліціонери, гаймвери, шуцбунди, шавлісти і т. д.), котрі густо-часто мають зброю й відбувають правильні військові вправи під орудою заводових офіцерів. В Европі взагалі видно тенденцію до мілітаризації цілого населення держави на випадок війни. Повиходили закони про поголовну воєнну мобілізацію, не поминаючи й жінок, котрі мали би відбувати службу на залах армій, в шпиталях, канцеляріях, залізницях і т. д. Інакше й не може бути тепер, де війна буде вестися не тільки на фронті, але й всюди на залах, під впливом атак літаків та газової війни. Додаймо сюди прямо величезний розвиток **воєнного промислу** зі всіми його розгалуженнями, а матимемо тільки загальний образ положення, яке витворилося тепер в Европі у воєнній ділянці.

Щож? Роззброїтися можна тільки **добровільно**. Всяке примусове роззброєння є квадратура кола й фактично ніколи не дасться перевести. Бо навіть дійсне роззброєння, як напр. тепер у Німеччині, не є жадним роззброєнням. Всеж таки лишилося понад шістьдесять міліонів людей, які сьогодня роззброєні, завтра під воєнними прапорами можуть знов двигнутися в поле до боротьби за свою потоптану батьківщину. А в факті зброєнь інакше виглядає справа зі зброєннями морськими а інакше зі зброєннями сухопутними.

Щодо **морських зброєнь**, то ще найбільший успіх мала вашингтонська конференція з 1921 р. Які дитирамби писав тоді відомий англійський письменник Веллс, котрого як спеціяльного кореспондента вислав був до Вашингтону „Дейлі Мейл". Здавалося, що в історії людства наступає трохи не нова ера. Одначе на ділі, порозуміння між Америкою, Англією й Японією, до якого опісля приступила Франція, торкалося тільки будови дредноутів й великих кружляків. А це знов тому, бо досвід світової війни виказав, що неймовірно дорогі, мало рухливі й важкі до доповнення на випадок загибелі дредноути і тяжкі кружляки, правду кажучи, служать тільки „на показ". За великий риск кидати їх в бій, Франція й Італія не вганяються будовою дредноутів, які для цих держав зайві й за дорогі. Вони потрібні для великих океанічних держав як: Америка, Англія й Японія. Зате, коли прийшло до полагоди питання про обмеження будови малих кружляків, підводних лодок, міноносців й гидроплянів, до жадної згоди не можна було добитися. Італія й Франція, котрі тільки такими морськими одиницями вселі успішно боронити своїх берегів й свої близькі кольонії, абсолютно не хотіли пристати на обмеження їх будови. Зате Англія й Америка, котрим саме цей рід морської зброї найбільше загрожує, навпаки настоювали на обмеженні їх будови. І справді: Як погодити зі собою діяметрально протилежні інтереси входячих у гру держав? Де є цей спільний знаменик, до якого можнаб звести ці їх інтереси, коли вони на ділі йдуть поруч себе й порушуються на пляном ріжних площинах?

Так само неможливо погодити інтереси поодиноких держав у питанні про обмеження **сухопутних зброєнь**. Англія з домініями й кольоніями та Америка, здається, без великого труду присталиб на таке обмеження, (сказати тільки тому, бо вони є морські а не континентальні держави і збройний напад зі суші їм цілком або майже цілком не загрожує. Вони й тепер розмірно мало видають на сухопутну армію, напр. Англія 5 проц. загальних видатків бюджету. Але чи на таке саме можуть собі позволити **континентальні европейські держави?** Тому на самім принципі числа населення справи сухопутного роззброєння не можна побудувати. Сто двадцять міліонів американців на ділі не потребує жадної сухопутної армії, а тридцять міліонів французів не може без неї обійтися.

Та чи саме число боєвих одиниць щось значить? Один модерний французький корпус, заосмотрений в тяжку артилерію, танки, летунські й технічні відділи, не є те саме, що напр. сучасний німецький корпус, який цих всіх новітніх родів зброї цілком позбавлений. Також слід взяти на увагу **промислову й фінансову здатність** кожної країни, які в теперішній війні, як знаємо, грають першорядну ролю, а яких не можна вложити в жадні формулки. Російська армія масою грубо переважувала армії центральних держав. Одначе центральні держави мали над нею технічну перевагу й тому побідили її. Те саме є з грішми, без яких, як це казав Монтекукулі, не можна вести війни.

І як переводити загальне роззброєння, коли Европа аж кипить від найбільших **національних, соціяльних і господарських конфліктів**, без [illegible] [illegible] собі [illegible] рішення [illegible] [illegible] Як перевести [illegible] **успішну контролю роззброєнь**, [illegible] [illegible] [illegible] суверенности [illegible] держави [illegible] **тайно** [illegible] **роззброєні** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Европі та [illegible] світі, [illegible]

Pr. 129/28. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art 76-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927, Nr. 45 poz. 398 Dz.u.p. dokonane dnia 29 września 1928 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Dilo" Nr. 216 z dnia 30.IX 1928 z powodu że zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pt. „Święto oszczędności" wydrukowanego poprzednio w czasopismach „Sprawa" w Nr. 11 i „Nowy Czas" Nr. 119 które to czasopisma zajęte zostały przez Starostwo Grodzkie we Lwowie właśnie z powodu tego artykułu a zajęcie to miało jeszcze moc prawną w chwili dokonanego zajęcia N. 216 czasopisma „Dilo" wobec czego zachodzą w danym wypadku znamiona występku z art. 5 ust. 1 (wzgl. 4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 10.V. 1927 poz. 399 Nr. 45 b) wydać po myśli przep. z art. 77 cytow. rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tegoż czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Lwów, dnia 5. października 1928 r.

Hawel.

жертвою безцеремонних авантюристів, котрі плюють на всякі паперові зобовязання й моглиб довести до страшної анархії та безпорядків і затоплення культури і цивілізації в крови. Чи народи можуть дозволити на це? Тай самі більшовики. Невже вони гадають, що друга сторона така глупа, що повірить у більшовицьку пісоньку про загальне роззброєння? Европа — не керенщина й „валяти дурака" тут на ніщо не придасться.

В результаті приходимо до висновку, що не тільки **справа загального але навіть частинного роззброєння, є або цілком неможлива до здійснення або, на всякий випадок, можлива до здійснення щойно в далекій-далекій будучині й дуже помалу.** Ні соціялізм, ні комунізм, ні взагалі якась інша сила тут нічого вдіяти не годні. Кожна держава буде збройтися так, як цього вимагає її інтерес й до такого степеня, до якого їй дозволять її фінанси і техніка. А коли це малоб довести до нового збройного вибуху, то — годі. Саме з тією можливістю слід дуже й дуже рахуватися.

Д-р Павло Лисяк.

III. Зїзд КПЗУ.

Представництво округ та національний склад делегатів. — „Ліквідація розламівців". — Полеміка з „розламівцями" і домагання дальших репресій проти Шумського й Максимовича. — Мінорний тон.

Харківський „Комуніст" з 2. ц. м. у формі кореспонденції подає дуже загальний звіт з III. зїзду КПЗУ (Комун. Партії Зах. України). Відбувся цей зїзд в середині вересня (зі зрозумілих причин місцевости не подано), як завершення скаженої кампанії, проведеної проти шумскістів. Очевидно, був це тільки зїзд „правовірних" з виключенням „розламівців" (групи Василькова-Турянського), зїзд, який мав перед Москвою (Комінтерном) і Варшавою (Комун. Партією Польщі) засвідчити „побіду" казьонних комуністів.

В зїзді були заступлені — як подає „Комуніст" — всі округи і всі місцеві партійні організації (Львів, Дрогобич, Стрий, Старий Самбір, Тернопіль, Станиславів, Коломия, Перемишль, Холм, Волинь, Львів-повіт). Представництво від Волині було малочисельне і „не відповідало тій ролі, яку Волинь повинна грати в нашій роботі". Тому зїзд звернув спеціяльну увагу на потреби відбудувати і зміцнити партійну організацію на Волині.

Одна третина делегатів зїзду складалася з робітників; з кого складалися дальші дві третини, дописувач не говорить. По національности 60 проц. делегатів були українці, а 40 проц. жиди і поляки. Але скільки було всіх делегатів, — теж не подано. В зїзді брали участь представники Комінтерну, ЦК. Комун. Партії Польщі і ЦК. Ком. Партії більшовиків України.

На порядок дня зїзду зложилися такі питання: Звіт Центр. Комітету, політичний й організаційний, звіт Центр. Комітету Ком. Партії Польщі, програма Комінтерну, чергові завдання соціялістичного будівництва й національної політики на Рад. Україні, робота партії в професпілках, робота партії на селі, національне питання на Зах. Україні, робота серед нацменшостей, робота серед молоді й організаційні справи. Зїзд вичерпав увесь денний порядок за винятком організаційних справ, які доручено Центр. Комітетові.

Очевидно, зїзд вризнав незвичайно швидкий і великий організаційний зріст „правовірників".

„Зїзд з особливим задоволенням відзначив **майже цілковиту** ліквідацію ідейного впливу на робітничий клас розламівської групи Василькова-Турянського і **майже повний** розклад її організації внаслідок енергійної роботи партії й правильного керівництва. Зрадивши інтереси соціяльного й національного визволення трудящих мас Зах. України, васильківська група після розламу остаточно перетворилася в агентуру польського фашизму в революційному таборі Зах. України. Вона виступала проти КПП, КП(б)У і Комінтерну з цілим арсеналом зброї, запозиченої в Ундо і фашизму. Група Василькова-Турянського спекулює на гаслі захисту Радянської України, в той же час заявляючи, що керівники КП(б)У плентаються в хвості великодержавного шовінізму, що української держави робітників та селян ще немає, її тільки треба будувати, що Україна в межах Рад. Союзу користується тільки нужденною автономністю. Обвинувачення на адресу КПП — нібито вона підтримує великодержавний російський шовінізм, стоїть на одному рівні з тим цькуванням КПП, як московської агентури, що його завжди вживає польський фашизм. Цькування КПП та її національної політики розламівцями не може мати іншої мети, крім посіяти недовіря серед українських трудящих мас до польського пролетаріяту та його авангарду, що нині ведуть героїчну боротьбу проти фашизму. Агітація групи Василькова безпосередньо сприяє готуванню наступу польського фашизму на Рад. Союз, на Рад. Україну".

І не лише з „розламовою" групою Василькова-Турянського розправився III-ий зїзд КПЗУ, себ-то москво-варшавців. Він не лише „зробив порядок" тут, але як орудя Москви й Варшави поробив заходи для ліквідації проводирів шумскізму там.

„Спробу розбиття КПЗУ він не міг поставити окремо від тої лінії в національному питанні, що її провадила ввесь час КП(б)У і що в лавах КП(б)У зустріло опозицію з боку нікчемної купки т. зв. шумскістів, яка підпала під вплив українського дрібно-буржуазного націоналізму. Звичайно, зрада васильківської групи мала свої коріння в умовах зах.-української дійсности, в цій переорієнтації буржуазії й частини дрібної буржуазії, яку ми вище зазначили. Але зїзд не міг заплющити своїх очей на той факт, що **ролю безпосередніх ідейних керівників політики, яку васильківська група повела 1927 р. і яка привела її до зради і перетворення** в фактичне знаряддя (?!) польського фашизму, що цю шкідливу й злочинну ролю грали **проводирі т. зв. шумскізму на Рад. Україні в особі самого Шумського та Максимовича.** Зїзд тимбільше не міг пройти мимо цього обурливого факту, що Шумський і Максимович віде після розламу КПЗУ **не відмежовувалися ідейно від розламівців".**

Тому зїзд в окремій резолюції домагається прикорочення дальших репресій проти Шумського й Максимовича, які **„на протязі довгого часу вели в лавах КПЗУ фракційну боротьбу, скеровану проти КІ, які безпосередньо звязані з розламівцями, які досі стоять на позиції розламівців у питаннях про СРСР та УСРР".**

В дальшому зїзд займався фракційною боротьбою в Ком. Партії Польщі, признав правильність національної політики КПП, особливо в українському питанні, перевів аналізу сучасної політичної й економічної ситуації на українських землях під Польщею та намітив практичні завдання партії. Окремо зїзд — зовсім природно — похвалив національну політику КП(б)У.

Ось звіт з III. зїзду КПЗУ, я радше звіт з кореспонденції про нього в харківському „Комуністі", густо перетиканий комуністичною гураганною фразеольогією.

III. зїзд КПЗУ був піднижкою „правовірників", рекламою їхніх „успіхів", стверджував „майже цілковиту" ліквідацію впливів „розламівців" та „майже повний" розклад їх організацій, але — як доказує сам звіт, переповнений полемічною боротьбою з шумскістами, — до цього ще дуже далеко. Навпаки, можна в тому звіті запримітити, незважаючи на гураганну фразеольогію, досить мінорний тон. Цікаво, що Волинь, яка була засіяна комуністичними організаціями, тепер була слабко заступлена на зїзді. Вимоги дальших репресій проти Шумського й Максимовича (засланих за неблагонадійність) доказують, що позиція і стан організації „правовірників" не є світлі. Все це свідчить не про ліквідацію „розламівців", тільки про загострення боротьби в комуністичному таборі на українських землях під Польщею між українськими комуністами і московсько-варшавськими „правовірниками", зложеними „з 60 проц. українців та 40 проц. евреїв і поляків".

На господарські теми.

Справа скупу і збуту яєць та збіжа.

Головними галузями сільсько-господарської продукції нашого народу є продукція яєць і збіжа. Порушу наперед справу скупу і збуту яєць, а опісля збіжа.

Скупом і експортом яєць перед світовою війною займалися на українських землях головно жиди. Після світової війни, коли у нас стала поширюватися кооперативна торговля, скуп яєць переходить поволи в руки кооперативних установ. На Великій Україні займається скупом і збутом яєць кооп. „Кооптах", яка в чотирьох місяцях першої половини цього року закупила була тільки на Правобережній Україні 1.500 вагонів яєць і цею скількістю тяжко заважила на европейському ринку. Продукція яєць на Великій Україні зростає скорим ходом і приблизну експортову вартість усеї продукції яєць у біжучому році пропорціонально до скупу „Кооптаха" можна оцінювати на Великій Україні на 50 мілїонів долярів або 442 і пів міліона золотих.

На наших землях, що є під Польщею, українські кооперативи, що правда, скуповують яйця, одначе по приблизним статистичним даним не більше, як 10 проц. загальної продукції яєць наших сіл. Якби взяти за основу дійсні статистичні дані теребовельського Пов. Союзу Кооператив, який є найменший територіяльно в Галичині і який у біжучому році вже закупив 23.000 кіп яєць, а до кінця сезону закупить правдоподібно ще з 5.000 кіп, разом отже на рік 28.000 кіп яєць і оціночно скуповує 10 проц. продукції повіту, то пропорціонально до того сорок повітових кооперативних осередків напевно повиннюб закупити в році щонайменше 1,120.000 кіп яєць або біля 500 вагонів. В такому разі загальна продукція яєць зах.-українських земель малаб виносити на рік 5.000 вагонів. Коли рахувати пересічну ціну яєць 20 дол. за скриню або 2.000 долярів за вагон, то загальна вартість цеї продукції яєць увиплаласьби в сумі 10 міліонів долярів або 88 і пів міліона золотих.

Наше селянство продукує отже великі міліони, одначе вони не переходять через наші руки. На Великій Україні кооперація захоплює поважну скількість продукції яєць, у нас, на жаль, на цьому полі нічого не зроблено. Торговля яйцями є кооперацією не зорганізована. „Центросоюз" скликав був кілька разів анкети Повітових Союзів у цій справі, та все те покінчилося на балакании, а поза тим нічого реального не зроблено. Все розбивалося нібито на недостачі грошей, а в дійсности на так званій „нефаховій торговельній отаманщині", як по Повіт. Союзах, так і в централях у Львові.

Справа скупу й експорту яєць по наших Союзах так сильно лежить облогом, що на понад 40 Союзів лише один, і то найменший теребовельський Союз, веде цього року напів самостійно, під власною фірмою, експорт яєць за границю і може сміло ствердити, що справа ця не є така трудна та ризикована і не вимагає тільки вкладу готівки, як це представлено на анкетах у „Центросоюзі".

Над цею дуже важною справою повинні наші кооперативні осередки абсолютно застановитись і за всяку ціну приступити до організації експорту яєць, тимбільше, що найблизчого року (від 1. січня 1929) буде обовязувати регляментація вивозу яєць. Ціль нашої кооперації є хоронити наших членів-селян перед визиском, а без наладження експорту яєць і їх продажі безпосередньо через власні заграничні торговельні агенції заграничним консументам наша кооперація свого завдання не сповнить! Чиж не сором, що десятки міліонів золотих переходять від нас через чужі, а навіть ворожі нам руки? Чиж не краще булоб, щоб сотки наших безробітних одиниць після зорганізування експорту могли знайти в наших кооперативних установах заняття і зменшили свої злидні? Чиж не краще булоб, якби міліони золотих, виданих на звіз і перерібку яєць, побрали наші люди?

Тут подаю дійсні статистичні дані з теребовельського Повіт. Союзу. Цей Союз виплатив за звіз яєць 2.50 зол., пересічно від 1 повної скрині яєць, а за перерібку треба в часі року заплатити пересічно по 3 зол. від одної скрині. Колиб отже приняти, що на наших землях під Польщею кооперація захопилаб 75 проц. всеї продукції яєць, себто приблизно 3.750 вагонів, то тоді на саму звізку і перерібку яєць виплаченоб біля ... міліонів золотих або іншими словами можнаб дати 1000 одиницям заробіток у сумі понад 2.000 зол. у рік. Коли до цеї вартості дочислимо чистий зиск з експорту яєць кооперативних установ і заощаджену надвишку членів кооператив або саму вивіску, вирвану кооперацією з рук чужих, то це все зробить незвичайно поважну, доданну рубрику в нашому народньому господарстві.

Другим незвичайно важним продуктом нашого села є збіже. Скупом і продажю збіжа до млинів займаються у нас досі головно жиди, бо це, що сільські кооперативи скуповують, не можна навіть брати під розвагу. Заходить отже питання, скільки збіжа продає наше селянство на ринку та чи варто, щоб наша кооперація занялася скупом цього продукту. Візьму тут до рахунку знов статистичні дані теребовельського Союзу. Цей Союз на протязі трьох місяців цьогорічної зими закупив 20 вагонів твердого збіжа або на основі певних даних 5 проц. всеї скількости твердого збіжа, проданого селянством повіту на ринку. Отже селянство теребовельського повіту продало на ринку 400 вагонів твердого збіжа, а коли цю скількість ми помножимо лише через 30 повітів, то тоді наше селянство на зах.-українських землях продалоби цього року на ринку 12.000 вагонів збіжа найменше! Якщо цю скількість вагонів помножимо через пересічну вартість вагона в сумі 3.500 зол., тоді одержимо вартість проданого збіжа нашим селянством у минулім році в сумі 42 міліонів золотих.

На основі повище наведених даних виходить, що і ця галузь сільсько-господарської продукції нашого народу на зах.-українських землях є дуже важною і наша кооперація мусить безумовно приступити до зорганізованого скупу і збуту збіжа. Пора вже крайня поставити в кооперативній крамниці рівнорядно справу збіжа і яєць з пером і гуавом. Треба урухомити збіжеві і ясчні магазини при П. С. К., утворити централю продажі сільсько-господарських продуктів і зорганізувати їх вивіз на внутрішній та зовнішній ринок.

Можна сподіватися, що українське громадянство зрозуміє незвичайно велику вагу зорганізованого кооперативного скупу і збуту сільсько-госп. продуктів, а головно збіжа і яєць, та підтримає готівковими кредитами наші кооперативні осередки, які безумовно будуть потребувати богато готівки до ведення таких великих міліонових торговельних операцій. Тільки більше віри у власні сили і солідної праці, а вся робота попливе живим глибоким руслом — до великої цілі!

Степан Мацькевич.

По широкому світі.

Англійський уряд запропонував урядові Іраку будову залізничого шляху, що віл би із Палестини через Месопотамію до Перського заливу. Згаданий шлях матиме величезне стратегічне значіння для Англії хоча би лише тому, що скоротить дорогу з Льондону до Індії на повних 3 тижні.

8-го ц. м. святкували в Білгороді 10-літні роковини прориву союзниками солунського фронту, при співучасти делегацій усіх „союзників".

Радянський уряд рішив випустити нову внутрішню позичку на 400 міл. рублів, з 6 проц., яку мають сплатити за 15 літ.

Ріжні вісти.

МІЖНАР. КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ВИЛЬНА?

Ковенський кореспондент „Фос. Цтг." повідомляє, начеб англійський уряд задумував виступити з предложенням скликан ля міжнародньої конференції в справі Вильна. В цій конференції взяв би участь і СРСР.

ЖАЛОБА У ВИЛЬНІ.

„Фос. Цтг." повідомляє з Ковна, що литовський уряд зарядив жалобу на 9. жовтня в звязи з роковинами заняття Вильна польськими військами.

День жалоби представлявся так: В год. 5. рано вивішено жалібні прапори. Опісля в церквах відбулися жалібні богослуження за литовців, що згинули в боях за Вильно і молебні за визволення Вильна. Точно в 12. год. в пол. в цілій Литві задзвонили церк. дзвони а в Ковні дзвін свободи. Рівночасно сигнали і сирени всіх фабрик дали знак, щоби перервати працю на одну хвилю, щоби люди могли зібрати думки про Вильно. В 5. год. попол. зняли прапори; у військ. музеї в Ковні при здійманні прапорів узяв участь президент держави, який виголосив відповідну промову. Веч. у шкільних салях відбулися відчити про виленську справу. Жалібні богослуження відправлено також у православних церквах і біжницях.

Рівночасно часопис приносить вістку про зголошене лит. властями правниче оречення Лепрадоля, Ле Фюля і Мандестама, яке признає справедливим литовське становище в справі Вильна. Оречення домагається, щоби Рада Амбасадорів і Рада Ліги Націй уневажнили і відкликали свою постанову в виленській справі. Часопис признає, що таке оречення не має практичного, лише політичне значіння.

ПОЛЬСЬКИЙ БЮДЖ. ПРЕЛІМІНАР НА 1929/30 Р.

Дня 9. жовтня відбулося засідання польської кабінетної ради під проводом прем. Бартеля. В засіданні взяли участь лише міністри і марш. Пілсудський. Обговорили справи, звязані з бюдж. проектом на 1929/30 р. Проект бюдж. преліміняря передбачує на 1929/30 р. доходів у висоті 2.809.2 міл., а до видатків треба дорахувати видатки, звязані з виплатою додатків до уряди. платень, які виносять 145 міл. Разом позиція видатків виносить 2.801.9 міл. Проект бюдж. преліміняря по стороні видатків є вищий від бюджету ухваленого соймом на 1928/29 р. на 128 міл.

РОЗЛАМ У ППС.

Група пілсудчиків зареєструвала в уряд. комісаріяті новий щоденник „Пшедсвіт". Редактором його є д-р Стемпневський, але справжнім керманичем є пос. Яворовський. Часопис веде гостру кампанію проти „Роботніка".

НОВИНКИ

— **Провідник „Авангарду" у Львові.** В понеділок, дня 8. ц. м. в переїзді до Німеччини й Швеції завитав до Львова відомий пролетарський письменник **Валеріян Поліщук**, ідеольоґ і основник письменницького гурта „Авангард" та редактор органу цього гурта „Бюлетень Авангарду". Підчас свого короткого побуту у Львові стрінувся молодий літературний пробоєвець з львівськими робітниками пера, входячи з ними у виміну думок на тему стану і напрямків сучасної української літератури.

— **Львівська хроніка.** Львів матиме ще один польський памятник: Словацького, над яким працювали конкурси та жюрі від довгих літ у поті чола, відкидаючи ріжні проекти. Тепер комітет будови разом зі знавцями приняв проект різьбарки Янини Рейхертівної. — Два професійні злодії з Перемишля Рінгель і Гавзен хотіли оглянути у Львові в золотарських складах брилянтові перстені, а коли один перстень припав їм так до вподоби, що варт було його прококтнути, цей харч став таким нестравним, що один із аматорів дорогоцінностей буде мусіти лічитись у вязниці від злодійства 10 міс., а другий 7. — Перед львівським судом присяглих засядуть на лаві обвинувачених арештовані стрийською поліцією такі комуністи: Йосиф Мацкін (мул. помічник), Йосиф Кобилянич (мулар), Іван Келлер (буд. роб.), Макс Зідлер (роб.), Макс Гальпери (стрижій) і Ройзля Грубнерівна (заробітниця). Їх обвинувачують у кольпортажі протидержавної літератури. Між адвокатами-оборонцями є також адв. д-р Старосольський.

— **Провінціональна хроніка.** У Тернополі щез інкасент польського Т-ва обезпечень Рубін із 8000 зол.; невідомо, чи він утік з ними у світ, чи його потайки ограбили та вбили. — У Косові бандити з револьверами хотіли ограбити купця Райха в його власній хаті, але перелякані втікли. — У Товстоголовах (Зборівщина) кинулась під поїзд 75-літня Анна Новосільська огірчена тим, що син прогнав її з хати.

— **Відгомін українсько-польської війни.** Поміщений під таким заголовком в одному з останніх чисел „Діла" процес за образу чести — покінчився. Суд виказав неслушність закидів роблених Желяшкевичем і Ханецькою, голові „Звйонзку Стшелецкого" Шмалеві. Желяшкевича засудили на 3 міс. арешту, а Ханецьку на 6 тижнів або 420 зол. грижни. Процес кинув характеристичне світло на відносини між польськими леґіоністами у 18-тих та 19-их роках.

— **Ріжні вістки.** Офіціяльні югославанські дані стверджують, що врожай у краю цього року є кращим, між за останніх 20 літ. — Горкий, що мав мати цими днями відчит у Москві, поважно занедужав. — У Ленінграді є 1500 наукових робітників групи „В", себто початкуючих. Напротязі цього місяця всі вони мусять показати свої праці за... 1926 рік, а ті, що їх не предложать, будуть викреслені з урядового списку. — У Шікаго відкрила поліція бандитську ватагу, що крала діти, щоби домагатись за них викупу. — Всі арештовані в Італії в звязку з вибухом, що мав бути амовою на короля підчас виставки в Мілано, тепер звільнені, бо нема ніяких даних їхньої вини. — В Ірляндії реєструють рідкий випадок, що батько і син одночасно беруть „пенсію старости": один має 105 літ, другий 75. — Виставку преси в Кельні відвідало 4.500.000 осіб.

— **Страшна будівельна катастрофа.** В центр. дільниці Праги завалився 5-поверховий будинок, якого будову саме викінчували. З 87 працюючих при будові робітників около 60 засипало румовище, в цьому 2 жінки. Під звалищами найшлися теж 2 вози з кіньми, що саме тамтуди переїздили. Досі видобули 10 трупів. Дім будували з бетону. Підприємство будови приписує катастрофу лихому цементові, який не затверд у відповідному часі.

— **Відложення військ. служби для відбування науки.** Військові власти повідомляють: В мирнім часі речинець військової служби може бути відложений м. і. особам, що відбувають теоретичні і практичні студії. До подання в тій справі треба долучити посвідку наук. заведення до якого поборовий ходить у відносному році, яке стверджує, що він є дійсним учнем згл. слухачем заведення. Учні, що термінують у торговлі й ремеслі, мають подати посвідку відносних торг. або промислових стоварищень, потверджених відповідною пром. владою або посвідку торг. і пром. палат. Коли нема стоваришень і торг.-пром. палат посвідку має видати промислова згл. торг. влада. Коли поборовому прислугує відложення речинця з двох титулів, тоді в поданні має бути зазначене з якого титулу відложення має бути признане. Користування раз з одного раз з другого є недопустиме. Подання про нове відложення служби треба вносити найдалі до 1. липня. Тому складати тепер подання є безцільно.

— **Катастрофи.** Французьку кольонію Ґваделюпу (Малі Антилі) навістив нечуваний буревій. В офіціяльному рапорті, надісланому французькому урядові, змальовує командант острова Пеер жахливі наслідки бурі: всі села цілковито зруйновані. В самому місті Поан а Пітр, робітничі дільниці зрівнані з землею. У середмісті провалилося 10 відсотків усіх будинків, а 90 відс. камениць не має даху. Мешканці, які завдяки щасливим обставинам перебували в той час поза островом, вернувшись домів застали лише руїну. Жертвами буревію впали також два сусідні острови: Марі-Ґалянт і Дізідерад. Усі три острови представляють просто жахливий вид. Командант Пеер домагається негайної помочі від уряду. — В американськім місті Джінкціо Сіті (стейт Огайо) у вязниці вибухла пожежа; 6 вязнів згоріло, деякі втікли. — У міст. Найс біля Дюссельдорфу у домі для божевільних вибухла пожежа. — У поїзді, що їхав до Бомбаю, наслідком вибуху, покищо невиясненого, три особи вбиті, вісім ранених. — У бідній дільниці Ню Йорку 10 осіб умерло від контрабандного затроєного алькоголю, а 50 лежить у шпиталі.

— **Промова, яка тревала 120 годин.** Недавно відбувся в одним із берлінських льокалів на Фрідріхштрассе своєрідний конкурс. Молодий берлінський артист Парлятус пішов об заклад, що говоритиме без упину 120 годин, відпочиваючи лише 1 годину на добу. Перед численно зібраною публикою читав він ріжні брошури та виголошував промови не зупиняючись ні на хвилину підчас 120 годин. Навіть рекорд жіночої балакучости захитаний мущиною!

— **Дальші реформи Аманули.** Аманула почав на днях дальшу низку реформ у своїй країні. На останньому засіданні Великої Ради оголосив він закон, який заборонятиме афганським жінкам носити чардаші (серпанки до заслонювання лиць). Проголошуючи закон зняв він особисто заслону з лиця своєї жінки Сурії. На тому самому засіданні устійнили новий збірний тип афганської школи та рішили зорганізувати ратункове товариство „Червоний Півмісяць" на взірок европейського „Червоного Хреста". Список задуманих реформ кінчиться проектом основання клюбу для чужинців. Завданням такого клюбу було би іти на руку европеїзаційним намаганням Аманули.

— **Особа з бацилями здорова.** Недавно занедужало в Дрездені 37 осіб на тиф. Переведене слідство виказало, що всі вони зїли передтим обід в одному із дрезденських ресторанів. В звязку з тим віддали до лікарського перегляду цілу ресторанну обслугу. Вислід перегляду був просто сензаційний. Лікарі ствердили, що розповсюднював бацилі недуги помічник кухаря. Цікавим є те, що згаданий помічник кухаря почував себе зовсім здоровим. Лікарі пояснюють це дивне явище — його своєрідною фізичною конституцією. Стан недуги заражених гостей є дуже поважний. Між ними одна жінка вже вмерла.

Лугове свято в Перемишлі.

Імпозантне свято українських руханково-пожарних товариств.

На кілька днів перед 23. вересня п. р. появилися афіші в місті про Лугове Свято в Перемишлі. Оголошення це викликало здивування і зацікавлення, бо лугова організація в повіті працювала тихо, без розголосу. Луговики докладали всіх сил, щоби свято випало якнайкраще, аби в цей спосіб доказати, що муравлина тиха праця і серед найгірших обставин може мати успіхи.

Вже з рана в неділю надходили Луговики і Луговички в одностроях на площу вправ. Прибув „Луг" зі Старяви, а за ним „Луги" з Ляшок і Гусакова. Дальше наспіли „Луги" з Віров, Селиськ, Якsманич, Рожубович, Хідлович, Попович, Малхи, Мацькович, Лучич, Валяви й Буцова і „Соколи" з Війська і Трушевич. Площа зароїлася від зелених лугових одностроїв та від народніх строїв Луговичок. Велика радість запанувала, коли ок. 11 год. вмашерували на площу Луговики й Луговички з львівського „Луга" і з Судової Вишні. Почалася проба вправ, а по пробі вправ відбулася в церкві панахида за полеглих.

В год. 2. попол. почалося свято дефілядою перед д-ром Дашкевичем, І. Волинцем (головою перемиського „Луга"), д-ром Рибаком (членом ради „Луга" в Перемишлі) й о. Пшеворським (головою старявського „Луга"). По дефіляді привитав свято д-р Рибак від перемиського „Луга". Відтак привитав лугові товариства д-р Дашкевич.

Виступала чета Луговичок зі Судової Вишні, якій д-р Дашкевич вручив похвальну грамоту, що її вона мала дістати на Луговому Святі у Львові як третя найкраща чета, а потім приписав срібну відзнаку о. Петрові Дуцаєві за його працю в луговій організації. (Петро Дуцай клав перші підвалини під лугову організацію в перемиському повіті).

Почалися вправи. До вправ мішаних ставуло понад 500 Луговиків і Луговичок. Спора уставка до вправ і самі вправи, виконані дуже рівно, робили миле враження. Ця точка з масових вправ була найкраща. Дальше пішли вправи Луговичок хустинами, Луговиків топірцями, ритмічні вправи Луговичок до пісні „Ой, у Лузі червона калина", ритмічні вправи львівських Луговичок до пісні „Чорна рілля ізорана" і вправи списами львівських Луговиків. Безперечно, що чета львівських Луговиків і Луговичок могла бути примірom для всіх інших лугових товариств. Однією з точок свята були теж вправи сікавкою, виконані львівським „Лугом". На здари пожарної трубки Луговики бігом зибігали зі сікавкою і вправи закінчено незвичайне від фахових пожарників. Масові вежі Луговиків випали рівно й гарно. Відбивали добре лугові однострої. Відтак ішли вежі Луговичок і Луговиків зі Судової Вишні та мішані вежі львівського „Луга". Вежі львівського „Луга" були прегарні.

Загально свято випало надсподівано добре. Перемищина ще такого свята до тепер мабуть не мала. Побажатиб, щоби найближче Лугове Свято випало ще краще, бо це булоб показчиком, що лугова ідея в Перемищині кріпшає. Рада перемиського „Луга", а передовсім її голова І. Волинець і заст. голови інж. Артимович, безперечно могли мати вдоволення, що їх праця не пішла на марно.

Театри.

Великий Міський Театр:
10-го г. 7·30 веч. „Русалка", чеська опера Дворжака, премієра.
11-го г. 7·30 веч. „Мала грішниця", комедія А. Бірабо.

Кіна.

„Апольо": „Хата вуйка Томи".
„Лев": „Трагедія тейрани (Ідіот)".
„Оаза": „Усміх долі".
„Палас": „Вузол смерти".
„Фатаморґана": „Горячка золота".

З відчитової салі.

Міські справи й українське населення.

На таку тему промовляв в неділю (7-го ц. м.) в салі „Міщанського Братства" голова Українського Клюбу членів Прибічної Ради м. Львова сен. В. Децикевич перед численно зібраною громадою.

Доклад сен. Децикевича попередив короткою промовою голова „Міщ. Братства" і член Прибічної Ради дир. Мих. Заячківський, вказуючи на потребу зацікавлення міськими справами з боку українського населення. На докладі були присутні також о. крил. Л. Лопатинський й д-р А. Гоникович, готові доповнити доклад голови. Та ізза недостачі часу справу звіта з праць комісій Приб. Ради відложено до дальших докладів.

На вступі сен. Децикевич зазначив, що становище українського населення до управи міста і міських справ було довгий час негативно-критичне. Українські громадяни Львова виказали мало зацікавлення до міських справ. А так не повинно бути, бо часи змінюються. Хто знав такі польські міста, як Познань, Грудьондз, Бидгощ й інші у передвоєнному періоді а тепер, той мусить признати потребу зацікавлення справами м. Львова. Ще перед 50 літами Прага була наскрізь німецьким містом, а сьогодня просто знаку нема з тієї німецькости. Львів є нині містом польсько-жидівським, але перед ними майбутність.

Від 1915 р. Львів не має правильної управи. В 1915 р. міську раду розвязано і до 1917 р. керував містом правит. комісар. Під кінець 1917 р. повернено до суспільної правильної управи, покликуючи Тимчасову міську Раду з 4. членів тієї ради й іменованців. Тоді в склад Ради ввійшло й 6 українців (зараховуючи до них й п. Мих. Гашкевича). Німецькі нагада Тимч. міській Раді в загальному права вибраної ради. Польська влада ті права поширила та побільшила кількість членів ради до 150 шляхом кооптації на основі партійного ключа.

В р. 1927 влада розвязала Тимч. міську Раду й призначила прав. комісаря в особі п. Над. Спшетиньского, додаючи йому як орган піддадчий Приб. Раду з 37 членів, а в тім лише 1 українець (саме п. Децикевич

вич). В короткому часі Приб. Раду доповнено до 72 членів, і тоді ввійшло до неї ще трьох українців (о. Лопатинський, дир. Завчівський та д-р Говикович). Недавно доповнено Приб. Раду до 80 членів, однак вже не покликано ані одного українця. Правда, через доповнення ввійшов в склад Ради п. Кусик, однак не як українець, тільки як пепесівець. До Приб. Ради входить теж п. М. Бачинський як „старорусин".

Хоч Український Клюб в Приб. Раді є дуже невеличкий, то всеж таки його вплив був досить значний. Клюб був заступлений у всіх комісіях, отже на кожного члена Клюбу припадала участь в 2, 3 або в 4-ох комісіях, а також і в інших установах міської управи (напр. у фонді розбудови українські інтереси заступав п. З. Пеленський).

На правит. комісаря перейшли всі управнення міської управи, отже управнення президента, магістрату і міської ради. Та на ділі комісар вязався становищем Приб. Ради; особливо фінансова компетенція Ради є дуже широка.

При тій нагоді п. референт зазначив, що той неправильний стан, що тріває від 1915 р., в короткому часі мусить скінчитися. Бо під правним оглядом є щонайменше сумнівним, чи Тимч. Управа має право затягати позички. Нові вибори не можуть відбутися на основі старої виборчої ординації. Комісаршина по всякій правдоподібности продержиться до весни 1929 року.

Пекучою справою для українських членів Приб. Ради була справа української мови у нарадах, відповідях і оповіщеннях магістрату. В тій справі промовець на самому вступі вніс інтерпеляцію до прав. комісаря, а 23. лютого 1928 окреме внесення. На жаль, з огляду на обовязуючий регулямін і тимчасовий характер Приб. Ради та опіріє або просто неґативне становище польських клюбів не вдалося тієї справи позитивно вирішити. Очевидно, її знову винесеться на порядок дня в найближчому часі.

Опісля широко зупинився доповідач над фінансовими справами м. Львова, розглядаючи бюджет за р. 1927-28 і за р. 1928-29. В бюджетнім році 1927-28 звич. бюджет виносив 14 міл. зол., а надзв. — 3 і пів міл. зол. Додатковий бюджет виносив 7 міл. 700 тисяч зол., головно на інвестиції. Доповідач як референт бюджету перевів вставлення пів міліона зол. на **будову школи ім. Шашкевича.**

Бюджет на р. 1928-29 виносив у звич. видатках 21 міл. зол., а в надзв. 15 міл. 700 тис. зол., разом 36 міл. 700 тис. Надзв. бюджет з р. 1927-28 покрито позичкою в Банку Госп. Кр. на 7 міл. 700 тис., а щодо покриття надзв. видатків в р. 1928-29, то тут теж в гру входить позичка. Саме тепер ведуться переговори в справі затягнення більшої заграничної позички.

Коштосвис школи ім. Шашкевича обчислено на 1,100.000 зол. Від гр.-кат. Консисторії закуплено на ту ціль разом 1850 сяжнів по 12 дол. при вул. Замкненій і розпочато будову школи, дотягнувши її в цьому році до першого поверха.

Вкінці зупинився п. Дешкевич над справою міського театру і на тому закінчив свій вичерпуючий доклад.

Звіт з праць поодиноких комісій і заступства в них українських інтересів подаватимуть в наступні неділі інші українські члени Приб. Ради.

Ткацько-килимарський курс у Раві Руській.

Фахові школи взагалі, а ткацькі і килимарські зокрема, є недоступні не лише нашій молоді загально освітних всілюдних шкіл, яка бажалаб посвятитися цього роду заняттю для власної користи і народу, але також тим нечисленним одиницям з укінченою середньою чи подібною освітою, котрі не можуть з ріжних причин посвятитися вищим студіям в академічних школах, а які хотіли би вивчитися якогось практичного ремесла чи промислу і не можуть осягнути наміченої ціли, як наслідком недостачі наших ткацьких шкіл, так також тому, що в тім напрямку бракує нам цілковито заінтересування з боку старшого громадянства і зрозуміння ваги і значіння практичної освіти взагалі.

А нежеж ткацький промисл представляє чи не найважнішу галузь господарської продукції, і то як під оглядом її величини, так не менше і під оглядом великого запотребування ткацьких виробів у найширших кругах громадянства. Хоч у нас він у початках розвитку, то всеж є він нашим питомим промислом не лише тому, що твориться на нашій рідній землі і має довозі потрібну сільськість місцевого сичня, з тим самим і можливу підставу розвитку (домашне ткацтво і т. п.), але також з уваги на специфічний характер артистичних виробів (килимарство, декораційне ткацтво і т. п.) і тому є нашим святим обовязком пильно слідкувати, щоби промислом тим трудилися в першій мірі виключно наші люди а не чужі, як то досі зі шкодою для нас і ткацького промислу практикується.

Одною з причин, крім вище наведених, чому у нас, досі так сильно поширений, напр. килимарський а також ткацький промисл вже перейшов або постепенно переходить в чужі руки (творення сиріцевих спілок і продукційних) є не лише недостача потрібного до інвестицій капіталу (котрий може найтися), але знову наша оспалість і байдужність та незнання шляхів, котрими требаб повести акцію, а найважніше незнання техніки цеї галузі промислу і брак фахово-образованих інструкторів.

Одначе навіть у нашій бідній країні може легко найти корисне заняття кількадесять фахових осіб, якщо вони булиб до такої роботи теоретично і практично підготовані. Вказувати на ті дороги не є завданням цих рядків і тому уваги відносно того з розмислом пропускаємо.

Наш дотеперішній дорібок у тій ділянці є покищо мінімальний, бо коли і лучаються одиниці фахово образовані, то вони не маючи відповідного приготування до самостійної праці і змоги на відбуття необхідної практики не мають відваги взятися до діла та заініціювати ту важку ділянку творчости.

Хто з нас критично обсервує хід подій на господарській ділянці, той не може бути байдужним і не замітити, що в останніх повоєнних роках наступила радикальна переміна понять старої доби і всюди замітний є зворот до праці і студій на промисловім і економічнім полі, а діється це біля нас і ми не звертаємо уваги на факт, що власне тому багато наших людей є без праці, бо чужі роблять на нас добрі інтереси і богатіють власне тому, що ми не інтересуємося практичними науками і працею та не вихісновуємо неопанованих досі вільних джерел заробітку.

Отже треба звернути особливу увагу на ткацько-килимарський промисл, а також іншими ділянками домашньої промисловости треба би нам більше ніж досі заціказитися. Але без знання, досвіду і труду не може бути мови про успішну працю в тім напрямі.

Як нас інформують з кол, яким лежить на серці розвиток добробуту народу в продукційному промислі, цього року буде влаштований в зимових місяцях інструкторський 5-ти місячний ткацько-килимарський курс у Раві Руській, на який будуть приняті особи фахові, бажаючі поглибити й поширити своє знання, як також молоді люди обох полів з народньою, торговельною і середньою освітою, котрі бажали би по укінченні курсів працювати як інструктори(ки), провідники і кваліфіковані робітники(ці).

Курсанти одержать по відбутій науці потрібні свідоцтва, які їм дадуть можність виконувати самостійно тканько-килимарський промисл у власних варстатах.

Булоб побажанням, щоби Повіт. Союзи Кооператив вислали на той курс своїх відпоручників, бо нема сумніву, що з поширенням продукційної кооперації, займуть вони відповідні місця як провідники того руху в повіті.

Управа курсу буде прямувати до того, щоби запевнити учасникам по змозі відповідні місця праці, а ті, що схотять дальше фахово образуватися, зможуть відбути з весною також курс шовківництва (годівля шовковика), котрий також проєктується в Раві Руській та інших місцевостях заходами нашої хліборобської організації „Сільський Господар" і зможуть таким чином і ту ділянку текстильної промисловости підтримати своїм знанням. Зголошення на ткацько-килимарський курс приймає Управа української фірми „Текстиль" в Раві Руській і уділяє ближчих пояснень.

Нові книжки й журнали.

Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlich-ärztlichen Sektion der Ukrainischen Sevcenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg: Heft VIII. (Juli 1927 — Dezember 1927). Lemberg, 1928. 8°.

☦ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Теодор Сапрун, парох ювілят в Колодрубах, вислужений декан і совітник Кп. Конс., упокоївся дня 30. вересня 1928 р. проживши 77 літ. В. Й. П. 740 1-1

☦

В першу річницю смерти нашої Найдорожчої Мами

К. ДЕМИДЧУКОВОЇ

відбудеться дня 16. жовтня о год. 8½

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в церкві св. Юра, на яке кревних і знакомих запрошують

733 1—1 Сини і Доньки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Товариство „Сокіл-Батько" оголошує **конкурс** на ювілейний афіш і ювілейну металеву відзнаку. Перша нагорода 200 зол., друга 100 зол. — Інформації в канцелярії Т-ва від год 7—8 вечер. Проєкти слати до дня 1. грудня п. р. — **Сокіл-Батько, Львів, вул. Руська ч. 20.** 736 1—3

Діяльність випозичальні „Ізмараґд", що містилася при вул. Словацького 14., з огляду на приготування до примусового перенесення її на інше помешкання, припинена на короткий час. Про продовження діяльности випозичальні будуть окремо повідомлені шан. абоненти.

Звичайні Загальні Збори „Українського Філятелістичного Товариства" у Львові, якого статути вже затверджено, відбудуться в суботу дня 13. жовтня ц. р. точно в год. 19·30 в бюрі „Сільського Господаря" при вул. Зіморовича ч. 20 І. Порядок: 1) Звіт теперішнього виділу. 2) Вибір нового виділу. 3) Полагодження найважніших справ Товариства. — Всіх українських філятелістів, нумізматиків і збирачів інших особливостей просимо явитися.

Сходини членів „Українського Філятелістичного Товариства" у Львові відбуваються постійно кожної суботи в 19-ій год. у вище згаданому бюрі. Всі філятелісти-українці повинні стати членами свого Товариства, яке попри інші користи хоронить їх перед набуванням фальсифікатів, дає всякі ради та можність обмінюватися марками, можність читати ріжні філятелістичні часописи й уживати всяких філятелістичних катальоґів.

КОНКУРС

Кружок „Рідної Школи" в Ходорові потребує визволеної інструкторки до ведення однорічного курсу крою і шиття та робітні жіночих одягів. — Зголошення з точним перебігом дотеперішнього заняття і услівями пересилати на руки — Стефанія Кравичева, Отиневичі, п. Ходорів. 732 1—1

Подяка.

В днях від 24. липня до 21. серпня п. р. заходом 10. Куріня У. У. С. П. „Чорноморці" відбувся І. Водний Пластовий Табор в Монастирі над Дністром. Організатори цего „Першого Водного Табору" в своїй праці стрінули людей, котрі щирим серцем бажали їм якнайкращих успіхів. Тому Команда Куріня складає на цьому місці щиру подяку Вп. Пані Дворяниновій з Іссакова за її матеріяльну і моральну поміч в улаштованню Табору, в часі таборування і після Табору. Рівнож дякує Всч. о. Гаванському з Луки за безкорисне відступлення площі під Табор. При цій нагоді складає щиру подяку теж Вп. Пані Сенаторовій Макуховій за ласкаву поміч в улаштованню „Пластового Фестину" в Тлумачі. Рівнож Команда Куріня складає щире Спаси-Біг всім тим Громадянам, котрі чим небудь причинилися до моральної і матеріяльної піддержки Табору.

Льва-Город, дня 9. жовтня 1928 р.

За команду 10. Куріня У. У. С. П. „Чорноморці"

Юро Гладкий, куріннuй. 738 1—1 **Гела Степан,** писар.

Подяка.

В дни 3. жовтня 1928 р. відбувся похорон бл. п. о. Тедора Сапруна, пароха в Колодрубах при величезнім здвизі місцевого населення і околичних сел, духовенства кондеканального, шкільної дітвори і представників місцевих товариств: Просвіти, Сокола, Кооператив і других. За таку сердечну останню прислугу складаю в імени цілої родини всім причастникам сердечне Спаси-Біг.

740 а) 1—1 **о. Стефан Сапрун.**

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.